Aan de leden van de commissie en raad,

Wognum, 10 september 2019

Onderwerp: Westfries Energiekompas, route naar energieneutraal Westfriesland in 2040

Beste leden van de commissie en raad,

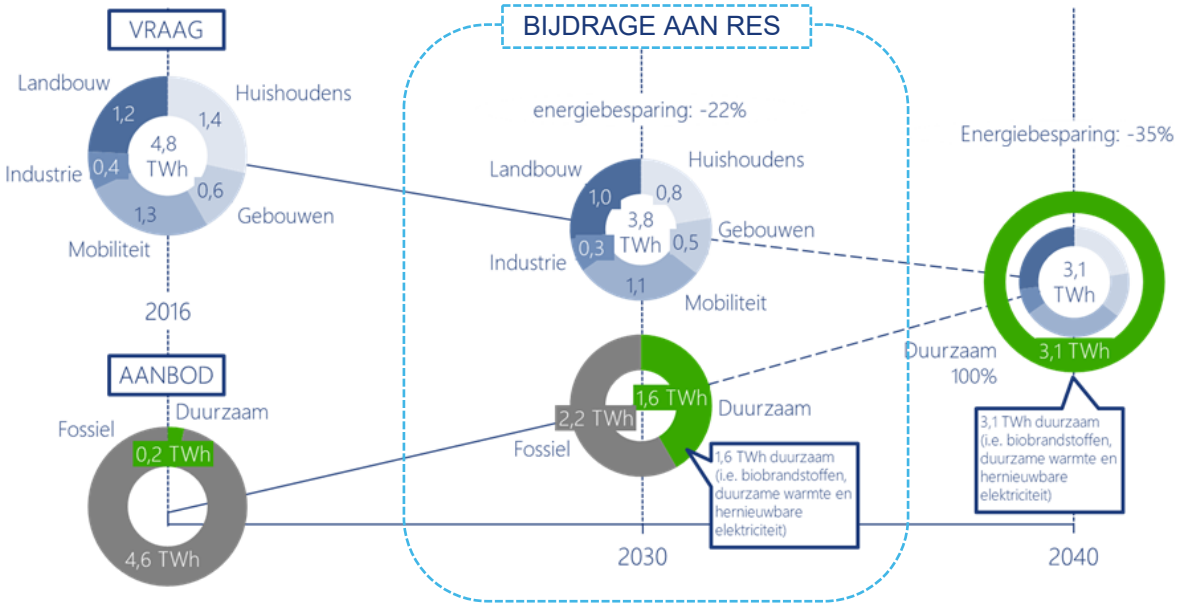
Aanleiding
Westfriesland heeft in het Pact van Westfriesland 7.1 de opgave vastgesteld om in 2040 energieneutraal te zijn. Dat betekent dat in 2040 de totale vraag naar energie even groot is als het aanbod aan duurzame energie. Dat is een forse opgave. Realisatie van deze opgave vraagt zowel om grootschalige energiebesparing (het verminderen van de vraag), het verduurzaming van het gebruik als het vergroten van het aanbod van duurzame energie. De raden kozen bij de vaststelling van het Pact van Westfriesland 7.1 nadrukkelijk voor verbreding; verbreding van de sectoren maar ook verbreding van verschillende vormen van energie. Stap voor stap gaan we deze opgave realiseren.

Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland
Om deze opgave te realiseren ontwikkelt Westfriesland een uitvoeringsprogramma, als onderdeel van het Pact van Westfriesland 7.1. Met dit uitvoeringsprogramma zet de regio koers naar een energieneutraal Westfriesland. De hiervoor benodigde activiteiten, voor de korte en lange termijn worden in de komende periode in samenwerking met bedrijven, maatschappelijke organisaties, raadsleden en inwoners uitgewerkt. De regio Westfriesland is zich bewust van de omvang en complexiteit van de opgave om energieneutraal te worden. Daarom heeft de regio – als eerste stap – een Westfries Energiekompas (WEK) ontwikkeld. Het kompas geeft richting aan de stapsgewijze ontwikkeling van het uitvoeringsprogramma voor een energieneutraal Westfriesland.

Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord
Vanuit het uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland geeft de regio invulling aan de afspraak in het Klimaatakkoord om een Regionale Energiestrategie (RES) op te stellen. Westfriesland maakt onderdeel uit van de Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES NHN). In de RES maken regio's afspraken over de opwek van duurzame energie, de verdeling van duurzame warmtebronnen de benodigde opslag en energie-infrastructuur. Westfriesland kiest met de focus op de ambitie om energieneutraal te worden bewust voor een bredere benadering. De RES NHN is daarbij één van de instrumenten om deze ambitie te realiseren.

Westfriese opgave in beeld
Om de omvang van de Westfriese opgave in beeld te brengen is er een analyse gemaakt van de huidige en toekomstige energievraag in Westfriesland, en van het huidige en het benodigde toekomstige aanbod aan duurzame energie. Onderstaande infographic vat de uitkomsten van de analyse samen en geeft inzicht in de route naar een energieneutraal Westfriesland in 2040. Startpunt is het jaar 2016, omdat de meest actuele cijfers betrekking hebben op dit jaar. Vervolgens worden aan de hand van een scenarioanalyse de benodigde energiebesparing en groei van het aanbod van duurzame energie voor respectievelijk het jaar 2030[1] en 2040 weergegeven.

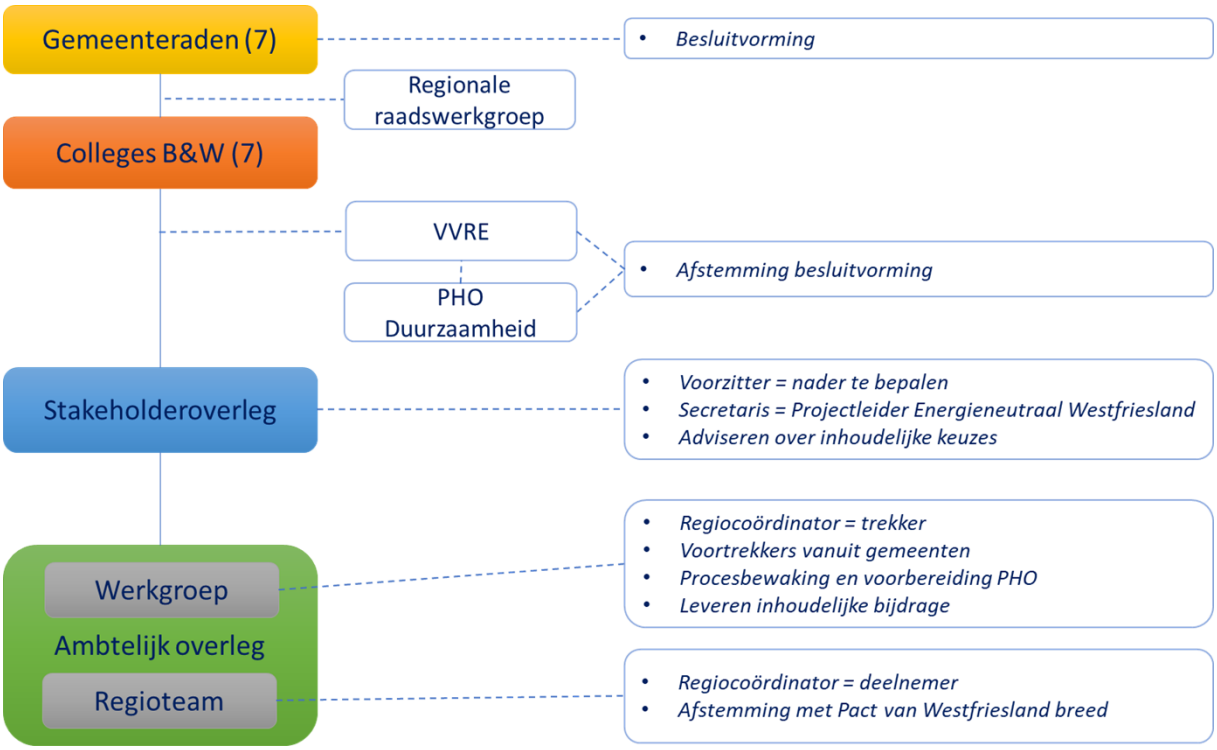

Infographic: route naar een energieneutraal Westfriesland in 2040 (in PJ)

Verduurzaming van het gebruik en aanbod bestaat onder meer uit het opwekken van duurzame energie, het aanboren van duurzame warmtebronnen (zoals geothermie) en het elektrificeren van bedrijfsprocessen en vervoersmiddelen.

[1] De energievraag in 2030 bedraagt 3,8 TWh. Door afronding telt de weergegeven vraag van de vijf sectoren op tot 3,7 TWh.

Governance
Onderstaand figuur geeft inzicht in de beoogde organisatie en governance structuur.

In de periode vanaf november 2019 t/m april 2020 wordt gezamenlijk met bedrijven, maatschappelijke organisaties, raadleden en inwoners de beoogde activiteiten voor de korte en lange termijn uitgewerkt. Dit vormt de basis voor het uitvoeringsprogramma en zet de regio koers naar een energieneutraal Westfriesland.

Planning bestuurlijke besluitvorming en uitvoering
Op de regionale raadledenbijeenkomst van 25 september wordt u verder geïnformeerd over het Westfries Energiekompas en de opgave tot 2040 die daaruit voortkomt. Ook zal het proces rondom de RES met daarin het participatieproces en besluitvormingsproces waar het Westfries Energiekompas gebruik van maakt worden toegelicht. Besluitvorming vindt plaats in de raad van 31 oktober a.s. Op 26 september uur staat het Westfries Energiekompas geagendeerd in onze eigen commissie. Ook dan bent u in de gelegenheid om u inhoudelijk voor te bereiden op de besluitvorming van eind oktober. Tijdens deze sessie zal het proces en uw rol daarin worden besproken.

Vanuit het programma RES NHN is een website geopend. Hierin vindt u alle informatie over de RES NHN, https://energieregionhn.nl.

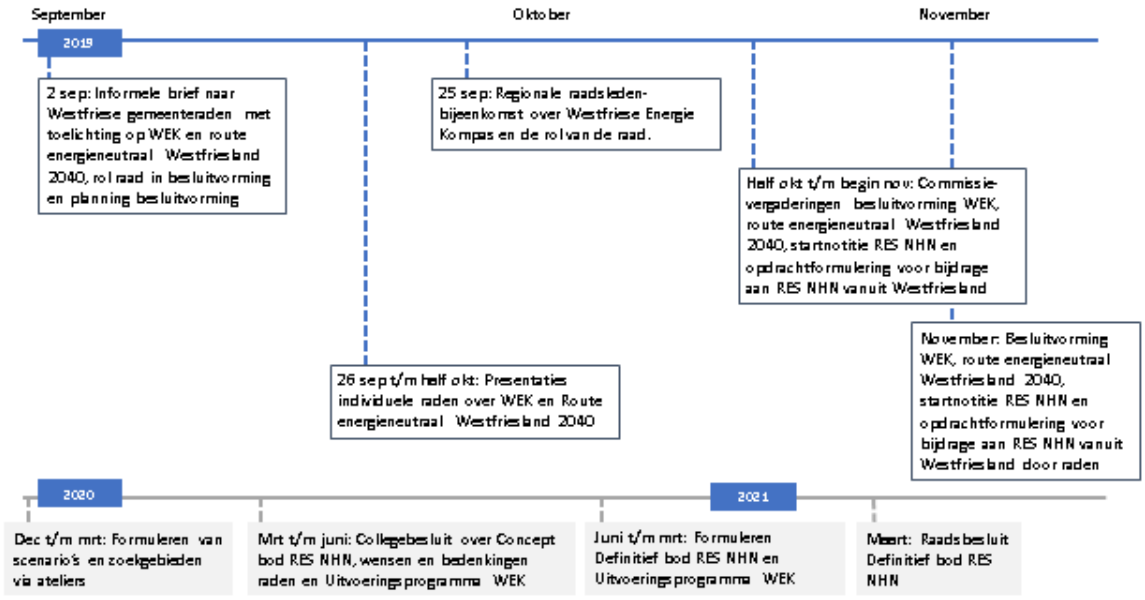
Onderstaand de planning voor:

1. Besluitvorming raad in november 2019
2. Uitvoeringsprogramma tot juni 2021

De besluitvorming betreft een raadsvoorstel waarin de volgende onderdelen aan de orde komen:

1. Het Westfries EnergieKompas.
2. De Westfriese opgave tot energieneutraal in 2040.
3. Het college van Burgemeester en wethouders de opdracht te geven de Regionale Energie Strategie NHN op te stellen als onderdeel van onze Westfriese Energiestrategie, samen met de gemeenten in NHN, provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier.
4. In te stemmen met de startnotitie Regionale Energiestrategie NHN waarin het proces staat omschreven om te komen tot een regionaal bod met als onderdeel van Westfriese opgave.

Onderstaande stappen geven hiervoor de route

Met vriendelijke groet,

Harry Nederpelt